

Olycksfallsförsäkring för arbetstagare - broschyr

Gäller från och med 1.1.2024

Innehåll

ARBETSOLYCKSFALLSFÖRSÄKRING ÄR EN DEL AV DEN ANSTÄLLNINGSRELATERANDE SOCIALA TRYGGHETEN FÖR ARBETSTAGARE

Det är obligatoriskt att försäkra arbetstagare

Det är inte obligatoriskt att försäkra företagare

Försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande

Försäkringspremier

FÖRSÄKRINGENS TERRITORIELLA TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

ARBETSTAGARNAS FRITID

Fritidsolycksfallsförsäkring för arbetstagare

Ersättningar som betalas ut till arbetsgivaren

Motionsolycksfallsförsäkring för arbetstagare

VAD ÄR ETT OLYCKSFALL I ARBETET OCH VAD ÄR EN ARBETSSJUKDOM?

Så här definierar lagen olycksfall i arbetet

Medicinskt orsakssamband

Ersättningar som ska betalas ut

När en anställd råkar ut för ett olycksfall eller en arbetssjukdom konstateras

OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING OCH ANDRA LAGSTADGADE FÖRSÄKRINGAR

FPA:s sjukförsäkring är sekundär

GRUPPLIVFÖRSÄKRING FÖR ARBETSTAGARE

FRIVILLIGA PERSONFÖRSÄKRINGAR SOM EXTRA SKYDD FÖR ARBETSTAGARE

Frivillig försäkring för distansarbete

Sjukkostnadsförsäkring

Fennia-Gruppension

DEN FÖRSÄKRADES RÄTTSSKYDD

Fennias beslut

Beslut av Besvärnämnden för olycksfallsärenden

Försäkringstagarens upplysningsplikt

VID OLYCKSFALL ELLER ARBETSSJUKDOM

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015)

ARBETSOLYCKSFALLSFÖRSÄKRING ÄR EN DEL AV DEN ANSTÄLLNINGSRELATERANDE SOCIALA TRYGGHETEN FÖR ARBETSTAGARE

En finländsk arbetsgivare och en utländsk arbetsgivare som låter utföra arbete i Finland ska för sina anställda teckna en olycksfallsförsäkring i händelse av arbetssjukdomar, dvs. yrkessjukdomar, och olycksfall som uppstår i arbetet eller under förhållanden som beror på arbetet. Om en anställd råkar ut för ett olycksfall i arbetet eller drabbas av en arbetssjukdom har han eller hon rätt till ersättningar enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar behöver en arbetsgivare inte teckna en försäkring om de utbetalda lönerna för samtliga arbetstagare är sammanlagt högst 1 500 euro per kalenderår. Även i detta fall har den anställda rätt till ersättningar enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. För dessa ersättningar svarar Olycksfallsförsäkringscentralen (OFC).

Det är obligatoriskt att försäkra arbetstagare

Arbetstagare är personer som med stöd av avtal och mot vederlag utför arbete för någon annan under dennas ledning och övervakning. Anställningens längd, arbetstagarens ålder och medborgarskap inverkar inte på försäkringskyldigheten.

Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar förutsätter att arbetet sker mot vederlag. Då hamnar bl.a. förtroendeuppdrag och talkoarbete utanför lagtillämpningen.

Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar tillämpas inte heller på idrott. Idrottares rätt till ersättning till följd av olycksfall bestäms i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009).

De försäkrade är

- personer i anställnings- eller tjänsteförhållande
- delägare som arbetar i ledande ställning i aktiebolag och som ensamma äger högst 30 procent av bolaget eller som tillsammans med sina familjemedlemmar äger högst 50 procent av bolaget av vilket hans eller hennes egen ägarandel är högst 30 procent
- familjemedlemmar som står i anställningsförhållande till bolaget och som bor med företagaren i samma hushåll
- anställda hos en finländsk arbetsgivare, vilka tillfälligt arbetar utomlands på företagets moder-, syster- eller dotterbolag i egenskap av så kallade utsända arbetstagare.

Med ledande ställning avses anställning som verkställande direktör, medlemskap i styrelsen eller någon annan liknande ställning eller en motsvarande faktisk bestämmanderätt i ett aktiebolag eller någon annan sammanslutning.

När ägarandelen enligt ovan räknas ut ska också indirekt ägande via andra sammanslutningar beaktas om personen ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger mer än hälften av en annan sammanslutningen eller innehar motsvarande bestämmanderätt.

När ägarandelen bestäms beaktas både ägande av aktiekapitalet och andelen av det röstetal som aktierna medför.

Med familjemedlem avses make eller sambo och utöver personer i registrerat partnerskap också en person som är släkt i rätt upp- eller nedstigande led med en person i ledande ställning och som bor med denna i samma hushåll. Med sambo avses en person som bor i ett gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden med den som arbetar i ledande ställning i företaget.

Det är inte obligatoriskt att försäkra företagare

Det är inte obligatoriskt att försäkra följande som arbetar i företaget:

- självständiga företagare och yrkesutövare
- bolagsmän i öppna bolag och ansvariga bolagsmän i kommanditbolag
- delägare i ledande ställning i aktiebolag, vilka ensamma äger mer än 30 procent eller tillsammans med familjemedlemmar över hälften av bolaget.

Lantbruksföretagare, yrkesfiskare, renskötare och stipendiemottagare omfattas av lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL). Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har även hand om deras obligatoriska olycksfallsförsäkring.

Försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande

Försäkringsavtalet träder i kraft tidigast från den tidpunkt då försäkringsbolaget bevisligen har fått försäkringsansökan, såvida det inte har avtalats om en senare begynnelsepunkt.

Försäkringsavtalet tecknas som fortlöpande, varvid försäkringsperioden är ett kalenderår. Den första försäkringsperioden för en ny försäkring som träder i kraft mitt under ett kalenderår gäller från försäkringens begynnelsedatum till utgången av följande kalenderår. Försäkringen fortsätter därefter ett kalenderår i taget.

En försäkring kan också tecknas för viss tid för ett arbete som pågår högst ett år eller för ett arbetsställe. Försäkringsperioden är då försäkringens giltighetstid. En tidsbegränsad försäkring upphör utan uppsägning. Om arbetet emellertid fortsätter efter det att den bestämda tiden har löpt ut och försäkringstagaren underrättar försäkringsbolaget om detta innan tiden har löpt ut, förlängs giltighetstiden för en tidsbegränsad försäkring fram till utgången av den nya tid som försäkringstagaren uppger, dock med högst 12 månader.

Försäkringstagaren är skyldig att på begäran meddela Fennia behövliga uppgifter för skötsel av försäkringen. Uppgifterna ska lämnas vid den tidpunkt som försäkringsbolaget fastställer. Fennia tar fram löneuppgifter per yrkesklass från inkomstregistret.

Om det försäkrade arbetet eller försäkringsskyldigheten upphör eller företaget lägger ned sin verksamhet, ska försäkringstagaren meddela försäkringsbolaget om ovannämnda väsentliga förändringar under kalenderåret. Anmälan ska göras utan dröjsmål, dock senast inom 30 dagar från förändringen. Om försäkringstagaren försummar sin anmälningsplikt, tas försäkringspremierna ut fram till att meddelandet har fåttts.

Försäkringstagaren kan överföra en fortlöpande försäkring till ett annat bolag genom en skriftlig överföringsansökan. Försäkringen kan överföras så att den upphör att gälla den sista dagen i mars, juni, september eller december, dock inte innan den första försäkringsperioden löper ut.

Försäkringspremier

För försäkringen mot olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar tas alltid **minst en minimipremie per kalenderår ut**. Om försäkringspremien som beräknas på basis av lönerna per yrkesklass överstiger minimipremien, tas premien ut på basis av lönerna per yrkesklass.

Försäkringspremien ska betalas senast på den förfallodag som står på räkningen. Om betalningen försenas, tas en dröjsmålsränta ut för dröjsmålstiden.

Vad bygger premien på

Grunderna för olycksfallsförsäkringspremien fastställs i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och i de premiegrunder som fastställs av Fennias styrelse. De centrala principerna är att jämna ut ersättningskostnaderna mellan arbetsgivarna och att i olycksfallsförsäkringspremien beakta olika arbetsgivares olika risker.

Premien ska räcka till de vårdkostnader och dagpenningar som betalas ut till följd av en olycksfallsskada eller en arbetssjukdom under det år olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen konstaterades och dessutom till de ersättningar som betalas ut för olycksfallsskadan eller arbetssjukdomen under kommande år och till och med under kommande decennier, till exempel till eventuell olycksfallspension, familjepension och rehabilitering.

Försäkringspremien fastställs skilt för varje företag

Premien påverkas av risken för olycksfall och arbetssjukdomar i de arbeten som utförs i företaget samt av utbetalda yrkesklassspecifika löner. Varje yrkesklass hör till en riskkategori, som beskriver risken för olycksfall och arbetssjukdomar i det utförda arbetet.

Utgångspunkten vid klassificeringen är det faktiska arbete som personen utför. Personer som utför samma typ av arbete hör till samma yrkesklass, dvs. den yrkesklass som bäst beskriver arbetet. Om en person utför flera olika arbeten, även stundvis, bestäms yrkesklassen för honom eller henne enligt det huvudsakliga arbetet. Det huvudsakliga arbetet är det arbete som arbetstagaren tidsmässigt utför mest. De arbetsinkomster som försäkringstagaren har betalat och som ska räknas in i det lönebelopp som försäkringspremien grundar sig på ska bestämmas enligt vad som föreskrivs i 81 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar om de arbetsinkomster som en ersättning för inkomstbortfall grundar sig på.

Försäkringspremien för de företag vars premie prissätts enligt **premiegrunderna för tarifförsäkringar** bestäms enligt de yrkesklassspecifika löner som respektive företag betalar och i huvudsak enligt den riksomfattande yrkesklassspecifika ersättningsstatistiken. Företagets egen ersättningsstatistik inverkar inte på försäkringspremien.

Försäkringspremien, som för de företag vars premie prissätts enligt **premiegrunden för specialtarifferade försäkringar**, påverkas av utbetalda yrkesklassspecifika löner och av företagets egen ersättningsstatistik över olycksfall och arbetssjukdomar, antingen helt eller delvis. Den årliga försäkringspremien påverkas även av t.ex. hur mycket premien får ändras från år till år om skadekostnaden förändras.

I specialpremieystemen finns flera olika alternativ beroende på företagets säkerhetsnivå, risktäckningskapacitet och villighet att bära ansvar för risker. **Diskutera alternativen med din kontaktperson.**

Premiedelar

Premien består utöver av den riskpremie som behövs till ersättningar för olycksfall och arbetssjukdomar också av förvaltningskostnader för försäkringar och ersättningar samt även av en arbetarskyddspremie och en avgift enligt fördelningsystemet. Med fördelningsavgiften täcker man t.ex. indexhöjningar av de olycksfalls- och familjepensioner som uppstått till följd av tidigare inträffade olycksfall och tidigare konstaterade arbetssjukdomar.

Företaget kan påverka premien genom sin egen verksamhet

Genom aktiva arbetarskyddsåtgärder kan företaget inverka både på sin försäkringspremie och på sitt resultat. Förebyggandet av olycksfall och arbetssjukdomar är företagets enda bestående och verkliga möjlighet att inverka på sin försäkringspremie nu och i framtiden.

I Fennias premiesystem beaktas företagets insats i säkerheten i arbetet genom den förmånligaste försäkringspremien. Fennia bistår kunderna med experthjälp vid olika skeden av arbetarskyddsprojekt. För att arbetarskyddsprojekten ska lyckas krävs att företagets ledning engagerar sig i ändringsprocessen.

Riskerna i arbetet kan bäst hanteras genom att säkerhetsverksamheten leds på samma sätt som den övriga verksamheten: förutseende, planmässigt och målmedvetet. På så sätt kan man både förbättra produktiviteten och säkerheten.

Sätt dig tillsammans med din egen kontaktperson in i hur yrkesklasserna och riskerna i arbetet bedöms. På så sätt försäkras du dig om att företagets premiegrunder alltid är uppdaterade och att premien är på rätt nivå. Ändringarna i försäkringspremien förutsätter att man tillsammans med en expert hos Fennia kartlägger säkerheten i arbetet. Nivån på säkerheten i arbetet i ett företag kan antingen sänka eller höja försäkringspremien i förhållande till grundtariffen.

Fråga din egen kontaktperson på Fennia om Fennias tjänster inom säkerhet i arbetet eller t del av dem på www.fennia.fi.

FÖRSÄKRINGENS TERRITORIELLA TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar tillämpas på arbete som utförs i Finland. Geografiskt sett så försäkras arbete som utförs i Finland i regel i Finland. Arbetsgivarens nationalitet eller hemort har ingen betydelse.

Lagen tillämpas dock inte på arbete som en arbetstagare utför i Finland i följande fall:

1. En arbetstagare, som är anställd hos en utländsk arbetsgivare, utför tillfälligt arbete som utsänd arbetstagare i Finland (A1-intyg).
2. En arbetstagare som kommer till Finland från en **tredjestat** utför arbete i Finland och följande villkor uppfylls:
 - det är fråga om **arbete inom landsvägstransport** som arbetstagaren utför huvudsakligen någon annanstans än i Finland
 - arbetstagaren är inte bosatt i Finland
 - arbetsgivaren har inte hemvist i Finland
 - finsk lagstiftning tillämpas inte på arbetet enligt EU:s förordningar om social trygghet.
3. En arbetstagare är i Finland på **kongress- eller turnéresa** eller på något annat motsvarande kortvarigt besök, som hänför sig till det arbete som arbetstagaren utför i utlandet. Dessutom krävs det att den gästande arbetstagaren inte är bosatt i Finland, att arbetsgivaren inte har hemort i Finland och att finsk lagstiftning inte tillämpas på arbetet enligt EU:s förordningar om social trygghet.

Arbete som utförs utomlands omfattas av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Då är det fråga om att arbetstagaren utför **tillfälligt** arbete hos en finländsk arbetsgivare utanför Finland

1. som utsänd arbetstagare, varvid man tillämpar EU:s bestämmelser om social trygghet (A1-intyg) eller bilaterala avtal om social trygghet
2. i en tredje stat, varvid man kan vara tvungen att teckna en försäkring också i det land man arbetar.

Försäkring med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar avgörs per arbetstagare

Arbetsgivaren ska skilt för varje arbetstagare reda ut om personen i fråga omfattas av olycksfallsförsäkringen i de fall när arbetsgivaren har arbetstagare vars bosättningsort är någon annanstans än i Finland eller som delvis eller helt arbetar någon annanstans än i Finland. Likaså ska arbetsgivaren i samband med ändringar skilt för varje arbetstagare reda ut om personen omfattas av olycksfallsförsäkringen t.ex. när arbetstagarens bosättnings- eller sysselsättningsstat ändras eller arbetstagaren börjar arbeta inom flera olika staters territorium.

Arbetsgivare kan fråga råd om försäkring av utlandsarbete hos Fennia, Olycksfallsförsäkringscentralen (www.ofc.fi) eller Pensionsskyddscentralen (www.psc.fi).

ARBETSTAGARNAS FRITID

Det lönar sig för arbetsgivaren att utvidga olycksfallsförsäkringen för arbetstid att täcka även olycksfall på fritiden. Arbetsgivaren betalar ju ut lön i enlighet med lagen om arbetsavtal och kollektivavtal också under den tid som en anställd är arbetsförmögen till följd av olycksfall som inträffar under fritiden.

Då har arbetsgivaren rätt att få dagpenning från fritidsförsäkringen för den tid av arbetsförmåga som arbetsgivaren har betalat ut lön till den anställda. Utan försäkringen får arbetsgivaren, efter en karenstid på nio vardagar, endast dagpenningen enligt sjukförsäkringslagen i ersättning för den lön som utbetalas.

Olycksfallsförsäkring för fritid är viktigt även med tanke på ökad distansarbete. Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar ersätter rätt begränsat olycksfall som inträffar i arbetet om det är fråga om distansarbete. Samtidig verksamhet och samtliga situationer utanför distansarbetsplatsen hamnar utanför det område som hör till den plats där arbetet utförs, som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, och hör därmed till arbetstagarens fritid.

Fritidsolycksfallsförsäkring för arbetstagare

Enligt statistiken drabbas anställda av dubbelt så många olycksfall under fritiden som under arbetstiden. Enligt sjukförsäkringslagen betalas dagpenning ut först efter en karenstid på nio vardagar.

Fritidsolycksfallsförsäkringen för arbetstagare är en frivillig försäkring som avses i 199 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Den kompletterar försäkringen för arbetstid genom att ge ett nästan lika omfattande skydd vid olycksfall som inträffar under fritiden som den obligatoriska försäkringen ger i händelse av olycksfall i arbetet.

Denna fritidsförsäkring ersätter mer omfattande än någon privat olycksfallsförsäkring. Den kan tecknas för **hela personalen, en viss persongrupp eller en namngiven person**. Förutsättningen för en grupplösning är att det samtidigt finns minst två personer med ett anställningsförhållande som ska försäkras.

För arbetsgivaren är försäkringen viktig därför att arbetsgivaren har rätt till dagpenning ersättning från försäkringen för den tid en anställd är arbetsförmögen och arbetsgivaren har betalat lön för sjukdomstid till den anställda.

Ersättningar som betalas ut till arbetsgivaren

Till arbetstagaren betalas **dagpenning ut från dagen efter olycksfallet när arbetsförmågan till följd av ett olycksfall har varat i minst tre dagar utöver olycksfallsdagen**. Om arbetsgivaren har betalat ut sjuklön för tiden för arbetsförmåga, betalas till arbetsgivaren, som tecknat försäkringen, dagpenning på motsvarande sätt som lön för sjukdomstiden.

Från försäkringen betalas **full dagpenning ut för sjukförsäkringens karenstid**. Sjukdagpenning från FPA ska emellertid sökas, eftersom det vid karenstidens slut görs ett avdrag enligt 202 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar från den dagpenning som betalas ut från försäkringen. Dagpenning ersättningen från FPA är i regel lägre än den lön för sjukdomstid som arbetsgivaren betalar (högst 60 % av lönen) eller dagpenningen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Denna fritidsförsäkring kompletterar skyddet enligt sjukförsäkringslagen genom att ersätta den andel som överstiger FPA:s dagpenning.

Den dagpenning som betalas ut från en frivillig fritidsförsäkring ska bestämmas på grundval av den lön för sjukdomstid som den arbetsgivare som tecknade försäkringen betalar ut eller på grundval av arbetsinkomsten från arbete hos arbetsgivaren i fråga. På motsvarande sätt bestäms årsarbetsinkomsten utifrån den arbetsinkomst som fås från arbete hos den arbetsgivare som tecknade försäkringen. Dagpenning betalas även ut för **lördagar och söndagar**.

Tabell enligt 202 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

Dagersättningsbelopp utan avdrag (€)	Avdrag
- 100	70 %
100,01 - 120,00	65 %
120,01 - 150,00	60 %
150,01 - 175,00	55 %
175,01 - 210,00	50 %
210,01 - 260,00	45 %
260,01 - 340,00	40 %
340,01 - 500,00	35 %
500,01 -	30 %

Ersättningar som betalas ut till arbetstagare

En fritidsolycksfallsförsäkring ersätter i regel som arbetsolycksfallsförsäkringen. Kostnaderna för ett enskilt läkarbesök inklusive mindre behandlingsåtgärder ersätts utan på förhand given betalningsförbindelse, oavsett om vården ges vid en privat eller en offentlig vårdinrättning.

Fortsatt vård, som magnetundersökningar, endoskopi och operationer, förutsätter en betalningsförbindelse som begärts på förhand, och dessa sjukvårdskostnader ersätts i enlighet med betalningsförbindelsen.

Fennia har rätt att hänvisa den försäkrade till vård hos en av dess vårdinrättningspartner.

Pensionen enligt arbetspensionslagarna och förmånerna enligt sjukförsäkringslagen samordnas med de ersättningar som betalas ut i enlighet med lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

Försäkringsskyddets omfattning

Försäkringen gäller på fritiden i Finland och utomlands och den täcker olycksfall.

Med olycksfall avses en plötslig och oförutsedd händelse som orsakas av en yttre faktor och som leder till en skada eller en sjukdom hos en arbetstagare.

Exempel

Om någon yttre faktor inte har inverkat på skadeförloppet, kan det hända att definitionen på ett olycksfall inte uppfylls, som i följande exempelsituationer:

- En kvinna fick en sträckning i den vänstra vaden när hon stretchade benen inför ett step up-pass.
- En man spelade tennis och sprang sidledes med tyngden på den högra foten samtidigt som han slog bollen. Han kände att det knakade till i foten. Efteråt blev knät ömt.
- När en spelare sprang i en fotbollsmatch började det högra knät plötsligt ömma på den yttre sidan.
- Akillessenan brast vid ett upphopp i en badmintonmatch när spelaren sträckte sig snabbt och kraftigt mot vänster med en roterande rörelse efter bollen.

De viktigaste begränsningarna

Fritidsolycksfallsförsäkring ersätter inte om

- skadan eller sjukdomen har orsakats av en annan persons uppsåtliga gärning
- det är fråga om smärttillstånd i muskler eller senor till följd av rörelse, t.ex. lyftning av varor
- det är fråga om en trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen eller en skada i spårtrafik enligt lagen om ansvar i spårtrafik
- det är fråga om en patientskada enligt patientskadelagen
- den försäkrades arbete för försäkringstagarens räkning och försäkringstagarens löneutbetalningsskyldighet har varit avbrutna under en fortlöpande period på över 30 dagar när olycksfallet inträffar (t.ex. moderskapsledighet och permitteringar)
- det är fråga om en arbetssjukdom eller väsentligt förvärrande av en sjukdom som ersätts som arbetssjukdom
- den skadade till följd av skadefallet har rätt att från en annan lag få ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar
- den skadade till följd av skadefallet har rätt att få ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Fritidsolycksfallsförsäkringen har inga egentliga idrottsbegränsningar, utom när det gäller motorsport och professionell idrott. Däremot har motionsolycksfallsförsäkringen begränsningar som gäller idrott.

Försäkringen ersätter inte skador som inträffar i samband med motorsport om det är fråga om en trafikskada som avses i trafikförsäkringslagen. Beviljande av ersättning är inte beroende av om motorfordonet (t.ex. en motocrosscykel) är trafikförsäkrat. Enligt 2 § i trafikförsäkringslagen är motorfordonet inte i trafik när det används på ett område som har avspärrats för trafik i tävlings-, övnings- eller experimentsyfte. Huruvida det speciella syftet som avses i lagen uppfylls vid övning eller tävling, avgörs alltid från fall till fall. Därför begärs alltid en redogörelse för hur avspärrningen har gjorts.

Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar tillämpas inte på idrott. Med idrott avses idrott som utövas i ett anställningsförhållande eller på annat sätt professionellt. Idrottares rätt till ersättning till följd av olycksfall bestäms i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare (276/2009). Enligt denna lag sköts det obligatoriska försäkringsskyddet med privata försäkringar.

Idrottsföreningar och andra organisationer som utövar idrottsverksamhet ska försäkra de idrottare som enligt det avtal som de har tecknat med idrottsföreningen eller -organisationen får skattepliktig lön för idrott som huvudsakligen utövas i Finland. Om idrottaren inte har ett avtal med en idrottsförening eller en annan organisation som utövar idrottsverksamhet, är det frivilligt att teckna en försäkring.

Motionsolycksfallsförsäkring för arbetstagare

Fennia erbjuder fritidsolycksfallsförsäkringen för arbetstagare även i begränsad omfattning. Motionsolycksfallsförsäkringen omfattar motionsidrott som upprätthåller och ökar arbetsförmågan. Motionen kan stödas av arbetsgivaren eller så kan den utövas på eget initiativ.

Försäkringen gäller även vid motionsidrott som arrangeras av en förening eller en klubb som försäkringstagaren eller arbetstagarna har bildat.

Motionsolycksfallsförsäkringen kan tecknas **för hela personalen, en viss persongrupp eller en namngiven person.**

Försäkringen gäller inte vid tävlingar, matcher eller träningar som arrangeras av ett idrottsförbund eller en idrottsförening och där en skild licensförsäkring krävs.

Från skyddet har vardagsmotion, som vedhuggning, gårdsskötsel, bärplockning och städning uteslutits. Från skyddet har också så kallade farliga grenar uteslutits.

Farliga grenar som inte omfattas av försäkringsskyddet är t.ex. alpina grenar, snowboarding, utförsåkning utanför markerade pister, kampgrenar, fridykning och dykning med dykapparat. En mer exakt lista över idrottsbegränsningar finns i försäkringsvillkoren.

VAD ÄR ETT OLYCKSFALL I ARBETET OCH VAD ÄR EN ARBETSSJUKDOM?

Med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar ersätts som skadefall ett olycksfall i arbetet och en arbetssjukdom.

Ett **olycksfall** är en plötslig och oförutsedd händelse som orsakas av en yttre faktor och som leder till en skada eller en sjukdom. En uppsåtlig gärning är inget olycksfall.

En **arbetssjukdom** är en sjukdom som sannolikt orsakas av en fysikalisk, kemisk eller biologisk faktor i arbetet. En arbetssjukdom bryter ofta ut till följd av exponering under flera år. Ersättning för en arbetssjukdom betalas av det försäkringsbolag där

arbetsgivaren hade sin olycksfallsförsäkring då arbetssjukdomen yppade sig. Om den skadade, när arbetssjukdomen debuterar, inte längre har det arbete som kan ha orsakat yrkessjukdomen, bestäms ersättningskyldigheten på grundval av det arbete där exponeringen huvudsakligen skedde. Om den huvudsakliga exponeringen inte kan klarläggas, bestäms ersättningskyldigheten på grundval av det arbete där exponering senast kan ha orsakat arbetssjukdomen.

Från försäkringen ersätts också andra skador och sjukdomar till följd av olycksfall, som skavsår orsakat av friktion (18 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar) och väsentligt förvärrande av skador eller sjukdomar till följd av olycksfall. Ersättning betalas inte för förvärrande om olycksfallet hade endast en liten andel i förvärrandet. Ersättning för förvärrande betalas i högst sex månader efter det att olycksfallet inträffade (19 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar).

Som ömhet orsakad av arbetsrörelse ersätts plötslig ömhet i en muskel eller sena. Ömheten ska ha uppkommit utan olycksfall när arbetstagaren utförde enskilda påfrestande arbetsrörelser i arbetet. Ersättning betalas tills ömheten har försvunnit, dock i högst sex veckor räknat från tidpunkten när ömheten uppstod. Ersättning betalas inte om ömheten beror på en tidigare skada eller sjukdom eller på en vävnadsskada som kan uppstå enbart genom ett olycksfall.

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar kan en skada till följd av **misshandel** eller en annan avsiktlig gärning som utförs av en annan person ersättas om orsaken till gärningen är en arbetsuppgift som sköts av den skadade.

Dessutom ersätts till den skadade psykisk chockreaktion till följd av ett olycksfall i arbetet under de förutsättningar som separat föreskrivs i lagen.

Så här definierar lagen olycksfall i arbetet

Ett olycksfall anses ha inträffat i arbetet om en arbetstagare råkar ut för ett olycksfall i samband med arbete. Med arbete jämställs skötseln av uppdrag som förtroendeman, arbetarskyddsfullmäktig eller någon annan personalrepresentant samt sådan skötsel av arbetsgivarärenden som följer av arbetet. Med arbete jämställs också resande som följer av arbetsuppgiften.

På själva arbetet ställs inga krav med hänsyn till tid eller plats. Ett olycksfall i arbetet kan inträffa under ordinarie arbetstid, vid arbete på övertid, på en tjänsteresa eller i något annat motsvarande arbete. Att sköta egna ärenden under arbetstid betraktas inte som arbete, även om arbetsgivaren skulle ha gett tillstånd till detta.

Ett olycksfall som i något annat sammanhang än i samband med arbetet inträffar på ett område som hör till den plats där arbetet utförs ska betraktas som ett olycksfall i arbetet om det inträffar i verksamhet som vanligen hänför sig till vistelse på den plats där arbetet utförs, som t.ex. under mat- eller kaffepausen eller under pausgymnastik. Om platsen där man utför arbete växlar, är området som hör till den plats där arbetet utförs alltid där arbetstagaren utför sitt arbete vid respektive tid.

Som olycksfall i arbetet avses ett olycksfall som drabbar en arbetstagare under en resa mellan bostaden och arbetsplatsen, som beror på arbete, utanför ett område som hör till den plats där arbetet utförs eller under sedvanlig mat- eller rekreationspaus i närheten av det område som hör till den plats där arbetet utförs.

En arbetsfärd börjar när den anställda stänger ytterdörren till sin bostad på väg till arbetet. På motsvarande sätt upphör färden när den anställda kommer hem och öppnar dörren. Huvudregeln är att den kortaste rutten betraktas som arbetsfärd och den ska ha både ett tids- och områdesmässigt samband med arbetet. Till arbetsfärden anses också ingå mindre avvikelser från färdrutten till följd av barndagvård eller besök i en livsmedelsaffär eller av någon annan med dem jämfällbar orsak. Olycksfall som inträffar i daghemmet eller i butiken kan dock inte ersättas som ett olycksfall i arbetet.

Som olycksfall i arbetet betraktas också olycksfall som inträffar under särskilda omständigheter som avses i lagen. Till denna grupp hör bl.a. utbildnings- och rekreationsevenemang. I samband med dessa omfattar försäkringen endast olycksfall som inträffar under det officiella programmet.

När man utför så kallat distansarbete är arbetstagarens lagstadgade skydd mer begränsat än vad gäller olycksfall som inträffar på det område som hör till den plats där arbetet utförs. Till exempel olycksfall som inträffar under mat- eller rekreationspauser kan inte ersättas.

Medicinskt orsakssamband

Förutsättningen för att ersättning ska betalas ut för ett skadefall är att det finns ett sannolikt medicinskt orsakssamband mellan skadefallet och skadan eller sjukdomen. När det medicinska orsakssambandet bedöms ska i synnerhet medicinska fynd och observationer, sättet på vilket skadan uppkom och tidigare skador och sjukdomar beaktas.

Ersättning förutsätter alltid att skadan eller sjukdomen orsakats av ett olycksfall eller att det är fråga om en arbetssjukdom som beror på arbetet.

I samband med olycksfall kommer det ibland fram sjukdomar, skador eller degenerativa förändringar i stöd- eller rörelseorgan, som varit symtomfria före olycksfallet, men som ändå inte beror på olycksfallet. Sådana endogena sjukdomar som inte ersätts är t.ex. ischiassyndrom, degenerativa förändringar i rotatorkuffen i axeln och i knät, mag- eller ljumskbråck eller bristningar i akillessenan.

Ersättningar som ska betalas ut

Ersättningar betalas ut med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar utan ersättningstak. Ersättningen för inkomstbortfall bestäms enligt den skadades etablerade inkomstnivå på det sätt som avses i lagen. Parterna kan inte sinsemellan avtala om de ersättningar som ska betalas ut.

Sjukvårdskostnader, undersökningskostnader och andra kostnader

Följande kostnader ingår i sjukvård som ska ersättas:

- kostnader för nödvändig vård som ordinerats av läkare
- läkemedel och vårdmaterial
- medicinsk rehabilitering (bl.a. rådgivning och handledning som hänför sig till rehabilitering, hjälpmedel i medicinsk rehabilitering, inbegripet utprovning och reparation).

Den skadade får ersättning för nödvändiga resekostnader till följd av sjukvård. För användning av egen bil är ersättningen hälften av den skattefria kilometerersättning som årligen fastställs av Skatteförvaltningen.

Den anställda får avgiftsfri inledande vård när han eller hon uppvisar ett försäkringsintyg från arbetsgivaren för den behandlande läkaren eller sjukhuset.

Kostnaderna för enskilda läkarbesök inklusive mindre behandlingsåtgärder samt kostnader för akut sjukvård ersätts till skäliga kostnader utan att man på förhand har bett om en betalningsförbindelse, oavsett om vården givits på en offentlig eller en privat vårdinrättning. Fortsatt vård, som magnetundersökningar, endoskopi och operationer förutsätter en betalningsförbindelse som begärts på förhand, och dessa sjukvårdskostnader ersätts i enlighet med betalningsförbindelsen. Fennia har rätt att hänvisa den försäkrade till vård hos en av dess vårdinrättningspartner.

Kostnader för behövliga läkarbesök för att reda ut en skada och för undersökningar som läkaren utför och ordinerar ersätts även om det inte är fråga om en skada som ska ersättas enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Dessutom ersätts nödvändiga kostnader för att inhämta de uppgifter om arbetsförhållanden som behövs för att reda ut huruvida arbetstagarens sjukdom är arbetsrelaterad.

Nödvändiga extra kostnader för hemvård ersätts i högst ett år från det att olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig. Sådana kostnader är till exempel kostnader för matlagning, städning och barnavård. Först utreds emellertid familjens egna möjligheter att sköta hemmet.

Utöver sjuk- och hemvårdskostnader ersätter försäkringen också glasögon, kontaktlinser, hörapparater, tandproteser och andra proteser samt stödförband och motsvarande som har skadats i samband med **skadefallet**.

Vårdinrättningspartner

Fennia erbjuder sina kunder ett enkelt sätt att få högklassig läkarvård. Om du blir sjuk eller skadar dig i ett olycksfall i arbetet, kan du söka vård hos Fennias samarbetspartner eller företagshälsovården. I de fall som kräver akutvård sök vård på en akutmottagning vid ett sjukhus.

En betalningsförbindelse ska begäras på förhand för dyra åtgärder, t.ex. operationer och magnetröntgen. Vi kan också föreslå byte av vårdplats om det påskyndar tillgången till fortsatt vård. Ha med ditt FPA-kort och spara originalkvitton för sökande av ersättning.

Fennia samarbetar med olika läkarstationer på flera orter. En lista över våra samarbetspartner hittar du på www.fennia.fi under Vårdinrättningspartner.

Dagpenning betalas ut för den tid arbetsförmågan varar, även för helgdagar och lediga dagar, om arbetsförmågan pågår i minst tre på varandra följande dagar, bortsett själva olycksfallsdagen. För de första fyra veckorna från det att olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig betalas dagpenning ut enligt lönen för sjukdomstid. Om någon lön för sjukdomstid inte alls har betalats eller betalats endast delvis, utbetalas dagpenning enligt lönen för fyra veckor före den tidpunkt då olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig. Om den anställda har flera anställningsförhållanden samtidigt, fastställs dagpenningen för fyra veckor separat för varje anställningsförhållande.

- Naturaförmåner inräknas varken i lönen för sjukdomstid eller i inkomsterna under ovannämnda fyra veckor.

Efter perioden på fyra veckor fastställs dagpenningen med stöd av årsarbetsinkomsten. Som årsarbetsinkomst betraktas den skadades arbetsinkomster på årsbasis vid tidpunkten för skadefallet. Arbetsinkomsterna beräknas på grundval av de arbetsinkomster den skadade hade under det år som föregick skadefallet i de anställningsförhållanden som han eller hon hade vid tidpunkten för skadefallet. Om de arbetsinkomster som beräknas på detta sätt avviker med minst 20 procent från medeltalet av arbetsinkomsterna under de tre kalenderår som föregick skadefallet, betraktas som årsarbetsinkomst medeltalet av arbetsinkomsterna under jämförelsetiden och arbetsinkomsterna för det år som föregick skadefallet.

Full dagpenning är 1/360 av årsarbetsinkomsten och den betalas ut i högst ett år från det att olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig.

Olycksfallspension betalas ut om arbetsförmågan fortgår i över ett år från det att olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig. Olycksfallspensionen uppgår till högst 85 procent av årsarbetsinkomsten. Den maximala pensionen sjunker till 70 procent när pensionstagaren har fyllt 65 år. Olycksfallspensionen höjs årligen med ett arbetspensionsindex. I grundbeloppet för en löpande olycksfallspension görs en engångshöjning från ingången av det kalenderår då det har förflutit fem kalenderår från ingången av det kalenderår som följer på det år då olycksfallet inträffade (förhöjningsår).

Rehabiliteringspenning betalas ut istället för dagpenning eller olycksfallspension för den tid som yrkesinriktad rehabilitering pågår. Rehabiliteringspenningen är under ett år räknat från och med skadedagen lika stor som dagpenningen till fullt belopp och därefter

lika stor som olycksfallspensionen till fullt belopp, oberoende av om arbetsförmågan är nedsatt eller inte, om rehabiliteringen inte hindrar den skadade att utföra lämpligt förvärvsarbete.

Familjepensionen betalas i form av efterlevandepension och barnpension. Familjepensionen är högst 70 procent av förmånslåtarens årsinkomst. **Efterlevandepension** betalas ut till fullt belopp under minst ett år. Därefter görs en inkomstjämkning, och då kan den efterlevande makens eller makans egna inkomster påverka pensionens storlek. **Barnpension** betalas ut till barn under 18 år. Till studerande eller arbetsoförmögna barn betalas pension ut upp till 25 års ålder. **Begravningshjälp** betalas ut till de anhöriga när den försäkrade avlider till följd av ett olycksfall i arbetet eller en arbetssjukdom. Begravningshjälpen är en engångsersättning som fastställs årligen.

Om den skadade huvudsakligen orsakade ett skadefall uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet eller brottslig verksamhet, kan dagpenningen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar sänkas med högst hälften. Man kan förfara på samma sätt om den skadade orsakade skadefallet när han eller hon var påverkad av alkohol eller narkotika eller missbrukade läkemedel.

Skademästarna påskyndar återgången till arbete

Fennias skademästarkoncept är en övergripande servicemetod för att ta hand om allvarliga personskador, t.ex. axel- och knäskador. Skademästarkonceptet har gett bra resultat. Med hjälp av konceptet har man lyckats förkorta vårdkedjor med veckor och tiden för arbetsförmåga med till och med månader.

Skademästarna har hand om skador i tätt samarbete med vårdinrättningsnätverket, arbetsgivaren, företagshälsovården och den skadade, från det att skadan inträffade ända fram till återgången till arbetet. Konceptet påskyndar handläggningen av betalningsförbindelser och inledningen av vården genom att effektivisera processerna hos arbetsgivaren, Fennia och vårdinrättningarna samt genom e-handläggning. I och med det täta samarbetet med våra vårdinrättningspartner kan vi dessutom vid tydliga skadefall bevilja en så kallad omfattande betalningsförbindelse för hela vårdkedjan, vilket betyder att behandlingar och undersökningar kan påskyndas utan fördröjningar ända fram till återhämtningen.

Oberoende av var vården ges styr skademästarna tillsammans med företagshälsovården redan vid början av vården aktivt utredningen av återgången till arbete. På grund av vårt omfattande partnernetverk kan vårdkedjan i regel alltid hänvisas till den skadades egen företagshälsovård. I samarbete med olika parter kan man t.ex. komma överens om lättare arbetsuppgifter, som möjliggör snabbare återgång till arbete.

Övriga ersättningar

Menersättning betalas ut till den anställda om en skada eller sjukdom efterlämnar ett bestående allmänt men. Ersättningen börjar i allmänhet betalas ut först då det har gått ett år sedan olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig. För skador och sjukdomar i invaliditetsklasserna 1-5 betalas menersättning ut i form av engångsersättning. För skador och sjukdomar i invaliditetsklasserna 6-20 betalas menersättning ut i form av fortlöpande ersättning.

Vid snabbt framskridande arbetssjukdomar som leder till döden betalas engångsersättning ut enligt invaliditetsklass 10. Om invaliditetsklassen är större än 10, betalas dessutom en fortlöpande menersättning ut enligt den faktiska invaliditetsklassen.

När ett bestående men fastställs tar man hänsyn utöver till grundbeloppet också till skadans art i enlighet med invaliditetsklassen som fastställs av statsrådet. Individuella omständigheter, som t.ex. yrke och fritidsintressen, beaktas alltså inte vid denna bedömning. På menersättningens storlek inverkar också den skadades ålder och olycksfallsåret eller året då arbetssjukdomen visade sig.

Vårdbidrag betalas till en arbetstagare som på grund av en olycksfallsskada eller en sjukdom behöver vård, hjälp, tillsyn eller handledning.

Kostnader för **rehabilitering** ersätts till en skadad vars arbets- eller funktionsförmåga eller förvärvsmöjligheter har försämrats till följd av en skada. Avsikten med den yrkesinriktade rehabiliteringen är att rehabiliteringsklienten oberoende av olycksfallet eller arbetssjukdomen ska kunna återgå till sitt tidigare arbete eller yrke eller övergå till ett sådant arbete eller yrke i vilket personen i fråga kan få sin huvudsakliga utkomst. För tiden av yrkesinriktad rehabilitering eller utbildning betalas rehabiliteringspenning ut.

Fennias Arbetsrehabiliteringsservice

Fennias arbetsrehabiliteringsservice stödjer individuellt och vid rätt tidpunkt arbetstagarens återgång till arbete. Syftet med servicen är att effektivisera utredningen av yrkesinriktad rehabiliteringsbehov och tillhörande stödåtgärder och på så sätt effektivisera en lyckad återgång till arbete.

En arbetstagare ska direkt när han eller hon blir sjukskriven ge chans att av arbetsgivaren, företagshälsovården och Fennias arbetsrehabiliteringsservice få information om arrangemang som gäller återgång till arbete. Vi vill erbjuda en positiv serviceerfarenhet genom att på ett omfattande sätt ta hand om den rehabiliterade. Målet nås med hjälp av tätt samarbete med våra samarbetspartner inom den yrkesinriktade rehabiliteringen. Fennias arbetsrehabiliteringsservice strävar efter att förbättra kommunikationen mellan olika intressegrupper genom att poängtera den rehabiliterades aktiva roll i processen.

Fennia ersätter kostnaderna för rehabiliteringen till arbetstagaren, vars arbets- och funktionsförmåga eller utkomstmöjligheter har försämrats till följd av en skada eller om de senare kan försämras väsentligt. Stödåtgärder vad gäller yrkesinriktad rehabilitering kan vara delvis återgång till arbete, vilket betyder att arbetstagaren inleder arbetet först på deltid, och arbetsprövning, med vilken man kan reda ut och stödja arbetstagarens möjligheter att arbeta med sina tidigare eller anpassade arbetsuppgifter i första hand hos sin egen arbetsgivare eller vid behov hos en annan arbetsgivare. Även övergång till ett nytt arbete eller yrke där den rehabiliterade kan få sin huvudsakliga utkomst kan stödjas om återgången till tidigare arbetsuppgifter inte är möjlig.

När en anställd råkar ut för ett olycksfall eller en arbetssjukdom konstateras

Som arbetsgivare ska du ge den anställda ett försäkringsintyg mot vilket personen i fråga avgiftsfritt kan få den sjukvård och de läkemedel som behövs. Med stöd av försäkringsintyget skickar den behandlande läkaren läkarutlåtandena och de räkningar som sjukvården föranleder direkt till oss på Fennia. Försäkringsintyget får du på Fennias webbplats www.fennia.fi.

Fyll i en olycksfallsanmälan en gång för varje olycksfall respektive arbetssjukdom. I olycksfallsanmälan klargörs hur och under vilka förhållanden olycksfallet inträffade eller arbetssjukdomen yppade sig. Därtill uppges den anställdas personuppgifter, lön för sjukdomstid eller lönen för en period på fyra veckor före olycksfallet. Du kan fylla i olycksfallsanmälan på Fennias webbplats www.fennia.fi.

När du fyller i anmälan omsorgsfullt, slipper vi be om extra uppgifter och kan betala ut ersättningen snabbt. För konstaterande av en arbetssjukdom behöver vi ofta begära närmare information av arbetsgivaren och arbetstagaren.

På blanketten för anmälan om olycksfall finns det rum att fritt med egna ord beskriva skadeförloppet vid ett olycksfall i arbetet eller en arbetssjukdom. Ur skadebeskrivningarna samlas uppgifter för Fennias egen och Olycksfallsförsäkringscentralens riksomfattande olycksfallsstatistik. På blanketten finns anvisningar om vad som ska framgå av beskrivningen, så att den både betjänar arbetssäkerhetsarbetet i ditt företag och bidrar till en effektivisering av det riksomfattande arbetssäkerhetsarbetet. En guide för klassificering av arbetsolycksfall hittar du på www.fennia.fi.

Allmänna råd i händelse av olycksfall i arbetet

Vid olycksfall under en arbetsfärd är det skäl att så detaljerat som möjligt beskriva olycksfallet. Framför allt ska man noggrant redogöra för hur den färd under vilken olycksfallet inträffade hänförde sig till den anställdas arbete.

Vid olycksfall som beror på att den anställda har halkat på ett område där skötseln av fastigheten i fråga försumrats ska fastighetens disponent eller gårdskarl alltid kontaktas. Det är på sin plats att i olycksfallsanmälan ange den exakta platsen där halkningen skedde och omständigheterna. Det lönar sig också att fotografera halkningsplatsen.

Återbetalning av ersättning

Med hjälp av återbetalning kan de ersättningar som har betalats ut från en försäkring enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar återkrävas från rätt ansvarsaktör, dvs. skadevållaren. Återbetalningsmöjligheten finns i samtliga skeden av skaderegleringskedjan från mottagningen av olycksfallsanmälan till konstaterandet av eventuella patientskador vid pensionshandläggningen. Fastighetsägare, motpartens trafikförsäkringsbolag och vid brottsrelaterade ärenden skadevållaren, som t.ex. vid arbetarskyddsbrott huvudentreprenören, är typiska aktörer som vi riktar krav på återbetalning. Också från en produkttillverkare kan det hända att vi kräver återbetalning av den ersättning som betalades ut för personskador till följd av en felaktig produkt. Den ersättning som fås tillbaka från skadevållaren minskar försäkringstagarens skadekostnad, som påverkar särskilt premierna för specialtarifferade försäkringar.

Allvarliga olycksfall i arbetet ska genast anmälas till polisen och arbetarskyddsmyndigheterna på orten samt så snabbt som möjligt också till oss, antingen till kontaktpersonen eller till vårt närmaste kontor.

Vid olycksfall med **dödlig utgång** behöver vi en dödsattest och ofta även ett polisundersökningsprotokoll för att ersättning ska kunna betalas ut.

Om ersättning söks för **smärta** som har uppkommit under arbetet i en muskel eller sena, ber vi ofta om den anställdas egen redogörelse för händelsen. Vi behöver bland annat en redogörelse för vad som orsakade muskelsmärtn och inom vilken tid smärttillståndet uppkom.

Om olycksfallet har medfört **tandskador**, behöver vi ett utlåtande och behandlingsförslag av tandläkaren.

Vid en **trafikolycka** under en arbetsfärd behöver vi utöver olycksfallsanmälan även **polisundersökningsprotokollet**. Personskador till följd av trafikolyckor i arbetet eller under arbetsfärden ersätts i första hand från den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Om ersättningen från trafikförsäkringen är större än den ersättning som betalas ut från olycksfallsförsäkringen betalas skillnaden ut från trafikförsäkringen.

OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING OCH ANDRA LAGSTADGADE FÖRSÄKRINGAR

Ersättning för olycksfall i arbetet och arbetssjukdomar söks alltid först från olycksfallsförsäkringen. Utöver ersättningar med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar kan den försäkrade även få ersättning från någon annan lagstadgad försäkring, till exempel från trafikförsäkringen eller arbetspensionsförsäkringen.

Personskador till följd av en trafikolycka under en arbetsfärd ersätts i första hand av olycksfallsförsäkringsbolaget. Från trafikförsäkringen betalas sådana ersättningar ut som inte beviljas med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (t.ex. tillfälligt men). Om motsvarande ersättning från trafikförsäkringen är större än ersättningen från olycksfallsförsäkringen, betalas till den skadade skillnaden enligt den större ersättningen. En trafikskada ska anmälas till det försäkringsbolag där det fordon som orsakade skadan är försäkrat.

Om den anställda har rätt att för samma olycksfall eller arbetssjukdom få ersättning från olika **lagstadgade** försäkringar, **samordnas ersättningarna**.

FPA:s sjukförsäkring är sekundär

Den anställda har rätt till dagpenning med stöd av sjukförsäkringslagen om **utbetalningen av olycksfallsersättningen fördröjs** utan den anställdas förskyllan. För att få dagpenning behöver den anställda ett intyg från olycksfallsförsäkringsbolaget över att ersättningen är försenad.

Ersättningar från försäkringar för arbetstiden enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar är primära i förhållande till ersättningarna från övriga lagstadgade försäkringar. Arbetspensionsbolaget drar av dagpenningen och olycksfallspensionen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar från arbetspensionen. Arbetspensionsbolaget utbetalar således den del av pensionen som eventuellt överstiger olycksfallsförsäkringsersättningen.

Även om man får andra olycksfallsersättningar kan man få dagpenning från den **privata olycksfallsförsäkringen**. Däremot kan kostnadsersättning för sjukvård bara fås en gång.

GRUPPLIVFÖRSÄKRING FÖR ARBETSTAGARE

De centrala arbetsmarknadsorganisationerna har slutit avtal om grupplivförsäkring för arbetstagare. Premien tas ut i samband med arbetsolycksfallsförsäkringen.

En arbetsgivare är skyldig att teckna en grupplivförsäkring för sina anställda om en sådan ingår i det riksomfattande kollektivavtal som gäller för branschen i fråga. I detta fall gäller försäkringsplikten även icke organiserade arbetsgivare och arbetsgivare som enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar har befriats från försäkringsplikten.

Försäkringspremien betalas av arbetsgivaren och tas ut i samband med premien för arbetsolycksfallsförsäkringen på en separat faktura. Premien grundar sig på arbetstagarnas löner i arbetsolycksfallsförsäkringen.

Beloppet för riskpremien fastställs årligen av Arbetstagarnas grupplivförsäkringspool.

Ärenden som gäller ersättningar sköts av Olycksfallsförsäkringscentralen. Närmare information om grupplivförsäkring för arbetstagare finns på www.trhv.fi. Där hittar du även giltiga försäkringsvillkor och blanketter för ersättningsansökan.

FRIVILLIGA PERSONFÖRSÄKRINGAR SOM EXTRA SKYDD FÖR ARBETSTAGARE

Lagen om olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar ger ett omfattande och täckande skydd för arbetstagarens arbets- och fritid. Det lönar sig dock för arbetsgivaren att överväga extra skydd på grund av följande:

Distansarbete i företag ökar hela tiden. Ett olycksfall som inträffar hemma omfattas av ersättningen endast till den del som gäller själva platsen där arbetet utförs i hemmet. En försäkring för distansarbete är en frivillig gruppolycksfallsförsäkring, som utvidgar det skyddsområde som arbetsolycksfallsförsäkringen ger.

Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar gäller enbart olycksfall. Arbetstagarnas frånvaro beror för det mesta på sjukdomar, som olycksfallsförsäkringen inte ersätter. Företagets sjukdomsskydds-försäkring säkerställer att arbetstagaren får snabb tillgång till vård och förkortar frånvarotiden från arbetet. Det betyder besparingar för företaget direkt i den insjuknade personens arbetstid, men även i kostnaderna att ersätta hans eller hennes arbete. Sjukdomsförsäkringen som arbetsgivaren erbjuder ökar dessutom företagets dragningskraft vid rekrytering och stärker arbetsgivarbilden samt engagerar personalen i företaget. På långsikt drar sjukkostnadsförsäkringen tillsammans med en effektiv företagshälsovård och företagets egna åtgärder ner sjukfrånvaron i företaget.

Det blir allt vanligare att företag sporrar och engagerar personalen med pensionsförmåner. Den viktigaste resursen i ett modernt och framgångsrikt företag är en välmående och engagerad personal. Program som tagits fram i syfte att engagera och förankra arbetstagarna i företaget, och ett långsiktigt genomförande av det, är en investering i företagets framtid och dess affärsekonomiska värde. För arbetstagarna är det ett budskap om företagets vilja att nå framgång på marknaden även i fortsättningen. Det faktum att bolaget sörjer för de anställdas välbefinnande i arbetet förbättrar arbetsmiljön, effektiviserar verksamheten och syns bland annat i form av bättre kundservice.

Frivillig försäkring för distansarbete

Med distansarbete avses arbete som utförs någon annanstans än på arbetsplatsen. I de flesta fall utförs distansarbete hemma. Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar gäller all arbete i anställningsförhållande, även distansarbete. Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar ersätts vid distansarbete olycksfall som inträffar utanför arbetsrummet och själva platsen där arbetet utförs endast om verksamheten har ett entydigt orsakssamband med arbetsuppgifterna. Till exempel så har snubblande på en leksak hemma, verksamhet i samband med måltider hemma, raster och wc-besök inte orsakssamband med arbetsuppgifter och kan därmed inte ersättas från arbetsolycksfallsförsäkringen.

Eftersom den som arbetar på distans inte gör arbetsfärder, kan man inte avvika från arbetsvägen, och därför omfattas t.ex. det att man lämnar sitt barn på daghem eller hämtar barnet från daghemmet eller går till affären inte av arbetsolycksfallsförsäkringen.

Försäkringen för distansarbete ger skydd mot vårdkostnader till följd av olycksfallsskador och mot bestående men och dödsfall till följd av olycksfall. Dessutom kan du teckna försäkringen att omfatta tillfällig arbetsoförmåga.

Förutsättningen för att försäkringen kan beviljas är att företaget har en arbetsolycksfallsförsäkring hos Fennia.

Försäkringen för distansarbete gäller inte alls under motion och idrottsutövning.

Försäkringen för distansarbete gäller

- upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet i distansarbete som utförs i Finland till den del skadan inte ersätts från arbetsolycksfallsförsäkringen som avses i lagen om olycksfallsförsäkring
- på direkta dagliga resor som kan jämföras med en arbetsfärd när resan görs under distansarbetet eller direkt efter distansarbetet, och när kostnaderna inte ersätts med stöd av någon lag
- i Finland under fritiden i anslutning till en sådan arbetsfärd för vilken arbetsgivaren betalar ut dagpenning till den försäkrade och den försäkrade övernattar annanstans än hemma på grund av arbetsfärden.

Sjukkostnadsförsäkring

Sjukkostnadsförsäkring tryggar företagets fortsatta verksamhet och lönsamhet. Vård av hög kvalitet och vård som ges i rätt tid påskyndar arbetstagarens tillfrisknande och återgång till arbete. Således förkortas sjukledigheten och behovet att omorganisera arbetet minskar. Med hjälp av försäkringen kan ett företag spara på dessa kostnader.

Arbetsolycksfallsförsäkringen gäller på arbetstid. Den omfattar emellertid inte arbetstagarens fritid och inte andra sjukdomar än arbetssjukdomar. Sjukkostnadsförsäkring ger tilläggsskydd i händelse av sjukdomar och olycksfall under både arbetstid och fritid upp till försäkringsbeloppet. Försäkringen ger den försäkrade arbetstagaren möjlighet att söka vård hos en privat läkare eller vårdinrättning och att få hjälp snabbt.

Sjukkostnadsförsäkring är en förmån som personalen uppskattar, en fördel vid rekrytering samt ett sätt att motivera och engagera de anställda. När ett företag väljer ett försäkringsskydd som ersätter även vårdkostnader till följd av en sjukdom eller skada som konstateras innan försäkringen träder i kraft, så har arbetstagaren skyddats med en försäkring som han eller hon inte ens har möjlighet att få som privatperson.

Fennia-Gruppension

Flera aktörer inom och utanför organisationen är beroende av arbetsinsatsen av nyckelpersoner. När en nyckelperson oplanerat lämnar företaget kan det väsentligt förlama företagets verksamhet. Fennia-Gruppension erbjuder en bra lösning för sådana situationer. Fennia-Gruppension fungerar redan som en del av incitamentsprogrammet hos flera företag.

DEN FÖRSÄKRADES RÄTTSSKYDD

Ersättningar till följd av olycksfall och arbetssjukdomar fastställs i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Samtliga försäkringsbolag som beviljar olycksfallsförsäkringar är medlemmar i Olycksfallsförsäkringscentralen, och varje försäkringsbolag följer lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

Fennias beslut

Om en försäkrad är missnöjd med Fennias beslut, kan han eller hon **skriftligen söka ändring i beslutet hos Besvärnämnden för olycksfallsärenden**. Ansökan om ändring ska riktas till nämnden och lämnas till Fennia inom 30 dagar från det att den försäkrade fick beslutet för kännedom, vilket anses ha skett sju dagar från postningsdagen.

Om en försäkrad anser att en premie av Fennia strider mot lag eller avtal, får han eller hon **skriftligen anföra ett grundbesvär** över den hos Besvärnämnden för olycksfallsärenden inom två år från ingången av året efter det år då betalningen påfördes eller debiterades.

Om vi ändrar ett beslut med stöd av ansökan om ändring, skickar vi ett rättelsebeslut till den försäkrade. Om vi inte ens med stöd av nya utredningar anser det motiverat att ändra ett beslut, skickar vi ansökan om ändring, vårt eget utlåtande och övriga dokument till Besvärnämnden för olycksfallsärenden inom 30 dagar. Om vi är tvungna att be om ytterligare uppgifter, skickar vi ansökan om ändring till besvärnämnden inom 60 dagar.

Beslut av Besvärnämnden för olycksfallsärenden

Den försäkrade kan skriftligen söka ändring i besvärnämndens beslut hos Försäkringsdomstolen. Besvärstiden är 30 dagar.

Om det i Försäkringsdomstolens avgörande är fråga om huruvida en skada, sjukdom eller ett dödsfall berättigar till ersättning eller vem som ska betala ersättningen, kan den försäkrade skriftligen anhålla om besvärstillstånd hos Högsta domstolen. Anhållan om besvärstillstånd ska lämnas in till Högsta domstolen inom 60 dagar från det att den försäkrade fick Försäkringsdomstolens beslut för kännedom.

Försäkringstagarens upplysningsplikt

För fastställande av försäkringspremien och skötsel av försäkringen ska arbetsgivaren både när försäkringen tecknas och därefter årligen överlämna nödvändiga uppgifter om den bransch företaget verkar i, hur mycket arbete arbetsgivaren låter utföra och de utbetalda lönerna specificerade enligt typ av arbete samt uppgifter om ägandeförhållandena i företaget.

När ett olycksfall inträffar, för vilket Fennia enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar kan vara ersättningskyldigt, ska arbetsgivaren göra en olycksfallsanmälan så snart han eller hon får kännedom om olycksfallet. Anmälan kan göras på Fennias webbplats www.fennia.fi. Arbetsgivaren ska också utan dröjsmål meddela polisen om ett sådant olycksfall i arbetet som lett till döden eller till allvarliga skador.

För åtgärder som föreskrivs i lagen ska den förteckning över olycksfall som förs av arbetsgivaren på begäran – utan att hindras av sekretessbestämmelser eller andra begränsningar som påverkar tillgången till information – uppvisas för den behöriga arbetarskyddsmyndighet, polisen och de anställdas förtroendevalda.

Fennia och Olycksfallsförsäkringscentralen har rätt att inspektera en arbetsgivares lokaler och rätt att vidta andra tillsynsåtgärder för att reda ut om lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar följs. Vid inspektionen är den försäkrade skyldig att visa sin lönebokföring och arbetstidsredovisning och allt annat material som kan inverka på försäkringsskyldigheten. Detta omfattar såväl traditionella som elektroniska dokument samt sådana som kan tas fram med andra hjälpmedel.

Olycksfallsförsäkringscentralen och Fennia ser till att försäkringsskyldigheten följs. Fennia övervakar att den försäkrade uppfyller sin anmälningsplikt och andra försäkringsrelaterade skyldigheter. För övervakandet har Fennia rätt att från skattemyndigheten få uppgifter om den försäkrades löneutbetalningar.

^ VI FÖLJER BESTÄMMELSER OM DATASEKRETESS I FÖRSÄKRINGS- OCH ERSÄTTNINGSÄRENDEN

Vid handläggning av försäkrings- och ersättningsärenden enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar behandlar vi våra kunders personuppgifter i enlighet med lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och dataskydds- och försäkringslagstiftningen. Vid behandlingen av personuppgifterna ser vi alltid till att våra kunders integritet skyddas.

Du kan ta del av hur vi behandlar personuppgifter på www.fennia.fi/dataskydd. Där finns också registerbeskrivningar för Fennias personregister och information om dina rättigheter.

Vi kan vid skadereglering och ersättning av skador använda automatiserade metoder för beslutsfattande för att säkerställa ett effektivt och felfritt beslutsfattande. Du har rätt att granska dina personuppgifter på vår webbplats och be om rättelse av uppgifter som är felaktiga eller föråldrade.

Vi skaffar personuppgifter av försäkringstagaren eller den försäkrade och ur externa register som upprätthålls av myndigheter. Ur andra källor skaffar vi personuppgifter endast på basis av en uttrycklig lagbestämmelse. Personuppgifter kan i enlighet med regleringen användas också för att förhindra, reda ut och undersöka brottslighet i anslutning till penningtvätt och finansiering av terrorism.

Enligt 252 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar kan uppgifter inhämtas bl.a. av den försäkrades arbetsgivare, sjukhus, vårdinrättningar, läkare, försäkrings- och pensionsinrättningar, Pensionsskyddscentralen, skatteförvaltningen och myndigheter. Vi lämnar ut sekretessbelagda personuppgifter till utomstående bara med tillstånd av försäkringstagaren eller den försäkrade, eller om utlämnande av uppgifter grundar sig på lagen. Enligt lagen kan personuppgifter lämnas ut t.ex. till

- FPA
- Pensionsskyddscentralen
- besvärsinstanser
- verkställande myndigheter
- besvärsnämnden för olycksfallsärenden
- andra försäkringsinrättningar som sköter lagstadgad olycksfallsförsäkring
- Olycksfallsförsäkringscentralen
- skatteförvaltningen.

Vid produktion av tjänster och behandling av personuppgifter använder vi dessutom noggrant utvalda externa tjänsteleverantörer, till vilka vi överför uppgifter till den del det är nödvändigt för tjänsterna som de producerar.

Allmän information om behandling av personuppgifter kan du be att få per e-post på tietosuoja@fennia.fi.

Vi spelar in samtal

Vi spelar in samtal vid försäkrings-, ersättnings- och specialgranskningsfunktionerna för att bekräfta affärshändelser, för att sköta kundrelationer och för att säkerställa innehåll i samtal. Vi kan också spela in samtal i utbildningssyfte för att förbättra vår kundservice.

Samtalspriser

För inrikessamtal från en fast telefon till våra servicenummer som börjar med 010 5 eller med 010 19 tas en lokalnätsavgift ut och från en mobiltelefon en mobiltelefonavgift enligt operatörens taxa.

TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING OCH TILLSYNSMYNDIGHETER

Försäkringsgivare är Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia och Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv har fått koncession i Finland och tillämpar i sin verksamhet i Finland gällande lag.

Bolagens hemort är Helsingfors och avtalsspråken är finska och svenska.

Tillsynsmyndighet

Finansinspektionen

Telefon +358 9 183 51

kirjaamo@finanssi-
valvonta.fi

www.finanssivalvonta.fi

Offentliga register där bolagen i Fenniakoncernen är införda:

handelsregistret, skatteförvaltningen, förskottsuppbörsregistret, registret över mervärdesskattepliktiga, registret över försäkringspremieskattskyldiga och arbetsgivarregistret.

VEDERLAG SOM BEVILJAS FÖR ANBUD ELLER FÖRSÄLJNING

Avlöningen av personal som är anställd inom försäljning hos Fennia grundar sig delvis på antalet sålda försäkringar och betalda försäkringspremier.

Fennias försäkringsförmedlare får provision på försäljningen av försäkringar. Den grundar sig på antalet sålda försäkringar och i vissa fall på överskridna målsättningar för en överenskommen period.

Fennias personal i kundtjänst och försäljning och Fennias ombud ger inga sådana personliga rekommendationer om de försäkringar de erbjuder som avses i lagen om försäkringsavtal (234/2018).

VID OLYCKSFALL ELLER ARBETSSJUKDOM

När ett olycksfall inträffar eller en arbetssjukdom visar sig fyll i försäkringsintygsblanketten på Mitt Fennia eller på www.fennia.fi. Redogör detaljerat för hur olycksfallet inträffade: Var det på fritiden eller under arbetet och under vilka arbetsförhållanden? Vi behöver också en noggrann redogörelse för hur arbetssjukdomen visade sig.

När du har fyllt i blanketten får du försäkringsintyget skickat till din mobil, och Fennia får information om skadan. Även på Mitt Fennia skapas en halvfärdig, förhandsifylld olycksfallsanmälan för att kompletteras. Lämna även in olycksfallsanmälan till Fennia snarast möjligt.

Praktiska råd om dokument m.m. som behövs för att söka ersättning får du

- på vår webbplats www.fennia.fi
- i handboken "Anmälan av arbetsolycksfall och yrkessjukdom - Guide för arbetsplatserna", som finns på Olycksfallsförsäkringscentralens webbplats www.tvl.fi
- av ditt företags kontaktperson
- från vår telefontjänst för arbetsolycksfallsskador 010 195 033.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, Helsingfors

Postadress: 00017 FENNIA, FO-nummer 0196826-7

Besökadress till huvudkontoret: Kyllikkiporten 2, 00240 Helsingfors

www.fennia.fi